

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir.

Madde 2 - Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgесine dahildir.

Bu Kanunda geçen Türkiye Gümrük Bölgesi ve Gümrük Bölgesi kavramları Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini ifade eder.

Madde 3 - Bu Kanunda geçen;

1. "Müsteşarlık" deyimi, Gümrük Müsteşarlığını;

2. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.)

a) "Gümrük idaresi veya idareleri" deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin

kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim

birimlerinin tamamını;

b) "Giriş gümrük idaresi" deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildiği ve

risk analizine dayalı giriş kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksızın sevk işlemlerinin

yapıldığı gümrük idaresini;

c) "İthalat gümrük idaresi" deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın risk

analizine dayalı kontrolleri de dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma

tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine getirildiği gümrük idaresini;

d) "İhracat gümrük idaresi" deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşyanın

risk analizine dayalı kontrolleri de dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin yerine

getirildiği gümrük idaresini;

e) "Çıkış gümrük idaresi" deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden

önce sunulmasının gerekliliği olduğu ve çıkış işlemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük

kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutulduğu gümrük idaresini;

3. "Kişi" deyimi, gerçek ve tüzel kişiler ile hukuki tüzel kişilik statüsüne sahip

olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan

kİŞİLER ORTAKLIĞINI;

4. "Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi" deyimi,

a) Bu bölgede yerleşim yeri olan bütün gerçek kişileri;3

b) Bu bölgede kayıtlı işyeri, kanuni iş merkezi veya şubesi bulunan bütün tüzel kişi

veya kişiler ortaklığını;

5. "Karar" deyimi, bağlayıcı tarife ve menşe bilgileri de dahil olmak üzere, gümrük

idaresinin, gümrük mevzuatı ile ilgili olarak belirli bir konuda bir veya daha fazla kişi

üzerinde hukuki sonuç doğuracak idari tasarrufunu;

6. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.)

a) "Serbest dolaşımda bulunan eşya" deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle

Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki Ülke

veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi

tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşayı;

b) "Serbest dolaşında bulunmayan eşya" deyimi, serbest dolaşında bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşayı;

7. "Gümrük statüsü" deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşma girmiş olup olmadığı yönünden durumunu;

8. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.)
a) "Gümrük vergileri" deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) "Gümrük yükümlülüğü" deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu;

9. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.) "İthalat vergileri" deyimi,
a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,
b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.) "İhracat vergileri" deyimi,
a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,
b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

11. "Yükümlü" deyimi, gümrük yükümlülüğünü yerine getirmekle sorumlu bütün kişileri;
12. "Gümrük gözetimi" deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gümrük idareleri tarafından genel olarak uygulanan işlemleri;

13. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.) "Gümrük kontrolü" deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşında bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;

14. "Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması" deyimi,
eşyanın,
a) Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
b) Bir serbest bölgeye girmesini,
c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
d) İmhasını,
e) Gümrüğe terk edilmesini;

15. "Gümrük rejimi" deyimi,
a) Serbest dolaşma giriş rejimini,

- b) Transit rejimini,
 - c) Gümrük antrepo rejimini,
 - d) Dahilde işleme rejimini,
 - e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
 - f) Geçici ithalat rejimini,
 - g) Hariçte işleme rejimini,
 - h) İhracat rejimini;
16. "Gümrük beyanı" deyimi. belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını;
17. "Beyan sahibi" deyimi, kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına bulunulan kişiyi;
18. "Eşyanın gümrüğe sunulması" deyimi, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimi;
19. "Eşyanın teslimi" deyimi, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörülen amaçlar doğrultusunda gümrük idareleri tarafından ilgilisine teslimini;
20. (Değişik: 18/6/2009-5911/1 md.)
- a) "Rejim hak sahibi" deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişilere ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişiyi;
 - b) "Asıl sorumlu" deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;
21. "İzin hak sahibi" deyimi, kendisine bir izin verilen kişiyi;
22. "Elleçleme" deyimi, gümrük gözetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri;
23. "Eşya" deyimi, her türlü madde, ürün ve değeri;
24. (Ek: 18/6/2009-5911/1 md.) "Risk" deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dolaşımında bulunmayan eşaya ilişkin olarak,
- a) Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmış önlemlerin doğru bir şekilde uygulanmasını engelleyen,
 - b) Ülkenin mali çıkarlarını tehdİYE düşüren,
 - c) Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenliği ve kamu sağlığına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit oluşturan, bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;
25. (Ek: 18/6/2009-5911/1 md.) "Risk yönetimi" deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve değerlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin işleyiş ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;
26. (Ek: 28/3/2013-6455/2 md.) "Gümrüklenmiş değer" deyimi, Uluslararası Kiyomet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihracat eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını; ifade eder.

Madde 4 – Gümrük idareleriyle muhatap olan kişiler bu Kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile bunlara dayanılarak çıkarılan mevzuat hükümlerine uymak; gümrük idarelerinin gerek bu Kanunda gerek diğer mevzuat hükümlerine göre yapacağı gözetim ve kontrollere tabi olmak; bu idarelerin kendi adına veya başka idareler nam veya hesabına tahsil edeceği her tür vergi, resim, harç ve ücretleri ödemek veya bunların teminata bağlamak; mevzuat hükümlerinin uymayı zorunlu kıldığı her tür işlemleri yerine getirmekle sorumludurlar.456

İKİNCİ KISIM

Gümrük Vergileri İle Eşya Ticareti Konusunda Öngörülen Diğer Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Unsurlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Madde 151415 – 1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

3. Gümrük Tarifesi:

a) Cumhurbaşkanıca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,¹⁶

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt

açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen

diğer cetvelleri,

c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;

- Gümrük vergi oranlarını,

- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması

gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,

e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları

für tanınan tercihli tarife uygulamalarını,

f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim

uygulamalarını,

g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını, kapsar.

4. Sabit oranlı vergilendirmeye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d),

(e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyan eşyanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde

belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir. Gerekli

koşulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük işlemlerinin tamamlanmasından

veya eşyanın tesliminden sonra da yapılabilir.

5. Bu maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat

hacmi ile sınırlandırılmış tarife uygulamaları;

a) Tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına

ulaşıldığında,

b) Tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Cumhurbaşkanı Kararı ile,

sona erer.

6. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere

uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;¹⁷

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin alt açılımlarının,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Cumhurbaşkanı Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt açılımlarının, belirlenmesi anlaşılır.

7. Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi, Müsteşarlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu şekilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

Madde 16 - 1. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gereçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanıca belirlenen şartlara tabidir.¹⁸

Bir izin gereğinde 80 ve 81inci madde hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Gümrük Kİymeti

Madde 23 - Eşyanın gümrük kıymeti, Gümrük Tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla, bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymettir.

Madde 24 - 1. İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye'ye ihrac amaciyla yapılan satışta 27 ve 28inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır. Şu kadar ki, eşyanın satış bedelinin gümrük kıymetine esas alınabilmesi, aşağıdaki koşullara bağlıdır:

a) Eşyanın alıcısı tarafından elden çıkartılması veya kullanımı;

- Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ve bunların yetkili kıldığı merciler tarafından konulmuş 24 olan,

 - Eşyanın tekrar satılabilceği coğrafi bölgeyi sınırlayan,
 - Eşyanın kıymetini önemli bir ölçüde etkilemeyen, kısıtlamalar dışında, hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır.

b) Satış veya fiyat, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından, kıymeti tespit edilemez bir koşul veya edim konusu olmamalıdır.

c) Eşyanın alıcı tarafından tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hasılanın bir bölümünün doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27 nci madde hükümlerine göre ilave yapılmelidir.

d) Alıcı ve satıcı arasında bir ilişki bulunmamalı; ilişkinin varlığı durumunda ise, satış bedeli bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre gümrük kıymeti olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

2. a) Yukarıdaki fıkrı hükümlerini uygulayarak satış bedelinin belirlenmesinde, alıcı ile satıcı arasında bir ilişkinin varlığı, satış bedelinin reddedilmesi için tek başına yeterli bir neden oluşturmaz. Böyle durumlarda, satışa ilişkin koşullar incelenerek, bu ilişkinin fiyatı

etkilemediği belirlenirse, satış bedeli kabul edilir. Gümrük idaresi, beyan sahibi veya diğer kaynaklardan elde ettiği bilgilere dayanarak, söz konusu ilişkinin fiyatını etkilediği kanısına varırsa, bu hususları beyan sahibine yazılı olarak bildirir. Süresi içinde verilmek şartıyla beyan sahibinin cevap hakkı saklıdır.

b) Birbirleri ile ilişkisi bulunan kişiler arasındaki bir satışta, beyan sahibi satış bedelinin aynı veya yakın bir tarihte gerçekleşen aşağıda yer alan emsal kıymetlerden birine çok yakın olduğunu ispatlarsa, bu satış bedeli kabul edilerek, eşyanın kıymeti 1inci fıkra hükümlerine göre belirlenir.

- Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan aynı veya benzer eşyanın birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan satıcılar ve alıcılar arasında satışındaki satış bedeli,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25inci maddenin 2nci fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti,

- Aynı veya benzer eşyanın, 25inci maddenin 2nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti.

Yukarıdaki emsal kıymetlerle yapılan kıyaslama sırasında, ticari düzeye, miktara, 27nci

maddede sayılan unsurlara ve alıcı ile satıcı arasında ilişkin bulunmayan satışlarda, satıcının üstlendiği, ancak satıcı ile alıcı arasında ilişki bulunan durumlarda satıcının üstlenmediği

giderlere ilişkin ispatlanmış farklılıklar dikkate alınır. c) (b) bendinde sayılan kıymetler, beyan sahibinin girişimi ile ve yalnız kıyaslama amacıyla kullanılır. (b) bendi hükümlerine dayanarak eşyanın satış bedelinin yerini alacak bir kıymet tespit edilemez.

3. a) Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal eşyası için alıcının, satıcıya veya satıcı

yararına yaptığı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır. Bu fiyat, ithal eşyasının satış koşulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü sağlamak üzere üçüncü bir

kişiye yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsar. Ödemeler, para transferi şeklinde olabileceği gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da doğrudan veya dolaylı yapılabilir.²⁵

b) 27nci maddeye göre yapılan ilaveler dışında, alıcının pazarlama dahil kendi hesabına

yaptığı faaliyetler, satıcı yararına veya satıcı ile yapılan bir anlaşma yoluyla da olsa, satıcıya

yapılan dolaylı bir ödeme olarak değerlendirilmez. Bu tür işlemlere ilişkin giderler, ithal eşyasının gümrük kıymetinin tespiti sırasında fiilen ödenen veya ödenecek fiyataya ilave edilmez.

Madde 25 - 1. 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemeyen gümrük kıymeti, bu

maddenin 2nci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin sıra halinde uygulanmasıyla belirlenir.

Eşyanın gümrük kıymeti bir üst bent hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt bent hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun

bulunması şartıyla (c) ve (d) bentlerinin uygulama sırası değiştirilebilir.

2. Bu madde hükümleri gereğince, gümrük kıymeti aşağıdaki yöntemlere göre belirlenir:

- a) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedeli,²⁶
 - b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedeli,
 - c) İthal eşyasının veya aynı ya da benzer eşyanın Türkiye içinde satıcılarından müstakil kişilere yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyataya dayalı kıymet,
 - d) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri ile Türkiye'ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutat olan kar ve genel giderlere eşit bir tutar ve 27 nci maddenin 1inci fıkrasının
 - (e) bendinde sayılan diğer bedel veya kıymetler toplamından oluşan hesaplanmış kıymet.
3. 2 nci fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.
- Madde 26 - 1. 24 ve 25 inci madde hükümlerine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti;
- a) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın, b) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin,²⁷
 - c) Bu bölüm hükümlerinin, Prensip ve genel hükümlerine uygun yöntemlerle ve Türkiye'de mevcut veriler esas alınarak belirlenir.
2. 1inci fıkra hükümlerine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde;
- a) Türkiye'de üretilen eşyanın Türkiye içindeki satış fiyatı,
 - b) Gümrük idaresinin iki alternatif kıymetten yüksek olanını kabul etmesini öngören bir sistem,
 - c) Eşyanın ihraç ülkesindeki iç piyasa fiyatı,
 - d) Aynı veya benzer eşyanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre hesaplanmış kıymeti dışındaki maliyet bedeli,
 - e) Türkiye'den başka bir ülkeye ihraç edilen eşyanın fiyatı,²⁸
 - f) Asgari gümrük kıymetleri,
 - g) Keyfi veya fiktif kıymetler, esas alınmaz.
- Madde 27 - 1. 24 üncü madde hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına aşağıdaki ilaveler yapılır:
- a) Aşağıdaki unsurların eşyanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına dahil edilmemiş, ancak alıcı tarafından üstlenilen bölümü;
 - i) Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar ve tellaliye,
 - ii) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların maliyeti,
 - iii) İşçilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli;
 - b) İthal eşyasının üretiminde ve ihraç amacıyla satışında kullanılmak üzere, alıcı tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, bedelsiz veya düşük bedelle sağlanan, fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta dahil edilmemiş olan aşağıda sayılan mal ve hizmetlerin kıymetinden verilecek uygun miktardaki pay;
 - i) İthal eşyasına katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri,
 - ii) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler,

iii) İthal eşyasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,
iv) İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen
mühendislik,
geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama
hizmetleri;²⁹

c) Kiyemeti belirlenecek eşyanın satış koşulu gereği, alıcının doğrudan veya
dolaylı
olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyatata dahil edilmemiş
olan royalti ve
lisans ücretleri;

d) İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden
çıkartılması ya da
kullanımı sonucu doğan hasılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya
intikal eden kısmını;

e) (Değişik: 18/6/2009-5911/67 md.) 28inci maddenin (a) bendi hükmü saklı
kalmak
üzere, ithal eşyası için Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan
nakliye ve sigorta
giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili
olarak yapılan yükleme
ve elleçleme giderleri.

2. Bu maddeye göre fiilen ödenen veya ödenecek fiyatata yapılacak ilaveler için
nesnel
ve ölçülebilir veriler esas alınır.

3. Gümrük kıymetinin belirlenmesinde, fiilen ödenen veya ödenecek fiyatata bu
maddede öngörülenler dışında hiçbir ilave yapılamaz.

4. Bu bölümde geçen satın alma komisyonları ifadesinden; ithalatçının
temsilcisine
kiyemeti belirlenecek eşyanın satın alınmasında yurtdışında verdiği temsil
hizmeti karşılığında
ödediği ücret anlaşılır.

5. İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında;

a) Türkiye'de çoğaltılmazı hakkı için yapılan ödemeler,
b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satışıında bir satış koşulu olmaması kaydıyla,
dağıtım
veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler,
1inci fíkrانın (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya
ödenecek
fiyatata ilave edilmez.

Madde 28 - İthal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırt
edilebilmeleri
koşuluyla aşağıdaki giderler gümrük kıymetine dahil edilmez:

a) Eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla
dahil
olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra
yapılan nakliye ve
sigorta giderleri,

b) Sínai tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal eşyası için ithalattan sonra
yapılan inşa,
kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ilişkin giderler,³⁰
c) İthal eşyasının satışıyla ilgili olarak bir finansman anlaşması uyarınca
alıcı
tarafından üstlenilen faiz giderleri;

d) İthal eşyasının Türkiye'de çoğaltılmazı hakkı için yapılan ödemeler;

e) Satın alma komisyonları;

f) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat
vergileri.

(c) bendinde belirtilen hallerde, finansmanın satıcı veya bir başka kişi
tarafından
sağlanmış olmasına bakılmaz. Ancak, finansmanın anlaşmasının yazılı olarak
yapılmış olması
ve gerektiğinde alıcının;

- Eşyanın, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olarak beyan edilen fiyatattan
satıldığı,

- Söz konusu faiz oranının, finansmanın sağlandığı ülkede o tarihte bu tür bir işlem

için geçerli olan faiz oranı seviyesini aşmadığını, kanıtlaması şarttır.

Madde 29 - Bilgisayarlarla kullanılmak üzere, veri veya komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin tespitine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Madde 30 - Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı

zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün

başladığı tarihte yürürlükte olan T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına

çevrilir.³¹

Madde 31 - 1. Bu bölüm hükümleri, gümrükçe onaylanmış bir başka işlem veya kullanımına tabi tutulduktan sonra serbest dolaşma giren eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesine

ilişkin özel hükümleri etkilemez.

2. 24, 25 ve 26 ncı maddelere istisna olarak, genellikle konsinye şekilde teslim edilen

çabuk bozulabilir eşyanın gümrük kıymeti, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince

basitleştirilmiş usullere göre belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Rejimleri

BİRİNCİ AYIRIMEşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

Madde 58 - 1.Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde

yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

2. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest

dolaşımında bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük

Bölgesinden çıkışcaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye

kadar gümrük gözetimi altında kalır.

Madde 59 - 1.Gümrük beyanı;

a) Yazılı olarak,

b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,

c) Sözlü olarak,

d) Eşya sahibinin bu eşayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği

herhangi bir tasarruf yoluyla,

yapılabilir.

2. (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

A. Yazılı Beyanlar

I. Normal Usul

Madde 60 - 1.Yazılı beyan, 4 üncü fıkrada belirtilen beyancode ile yapılır.

Bu

beyannamenin eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması

için gerekli bütün bilgileri ihtiva etmesi ve imzalanması gereklidir.

2. (Değişik: 18/6/2009-5911/12 md.) a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyancode eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında gümrük idaresi

beyancode eklenmesi gereken belgelerin beyancode ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu

durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istediğiinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince

muhabaza edilir.

3. Kazıntılı ve silintili beyannameler gümrük idarelerince kabul edilmez. Ancak,

beyannameler hatalı yazının üzeri okunacak şekilde çizilerek yanına doğrusu yazılıp beyan sahibi tarafından imzalanarak ve tescil sırasında resmi mühürle mühürlenerek düzelttilir.

4. Gümrük işlemleri, şekil ve içeriği yönetmelikle belirlenen beyanname ve diğer belgelerle yapmak zorundadır. Bu belgelerin basımı ve dağıtımına ilişkin usul ve esaslar

Müsteşarlıkça belirlenir. Bilgisayar ortamında hazırlanan söz konusu belgelerin kabulüne

Müsteşarlık yetkilidir.

5. (Ek: 18/6/2009-5911/12 md.) Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek eşyanın gümrük işlemleri, bu yazılarla dayanılarak yürütülür.

a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhına ait eşya hakkında Cumhurbaşkanlığından gönderilecek yazılar.⁴⁵

b) Diplomatik muaflık ve ayricalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek eşya için karşılıklı olmak şartıyla misyon şeflerinden veya muaflık hakkı tanınmış heyet başkanlarında gönderilen yazılar ile şekli, kapsayacağı bilgiler ve göreceği işlemler Dışişleri Bakanlığı ve Müsteşarlıkça müstereken tespit olunan kurye çantalarına ait kurye mektupları.

Madde 61 - 1. (Değişik: 18/6/2009-5911/13 md.) 60inci maddede belirtilen şartlara

uygun beyannameler, ait oldukları eşyanın gümrüğe sunulmuş olması halinde tescil edilir.

Tescil işlemi, beyana ilişkin bilgilerin yerel alan ağı veya geniş alan ağı üzerinden gümrük

bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da

beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile

tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder.

2. Aksine hüküm bulunmadıkça, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin tüm

hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarih, beyannamenin (...)⁴⁶ tescil edildiği tarihtir.

3. (...)⁴⁶ tescil edilmiş (...)⁴⁶ beyanname, ait olduğu eşyanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteliğinde beyan sahibini bağlar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur.

Madde 62 - 1. 5inci madde hükümleri saklı kalmak üzere; gümrük beyannamesi, ilgili eşyayı ve eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için

gerekli belgeleri yetkili gümrük idarelerine verme yetkisine sahip olan veya verilmesini

sağlayabilen kişiler tarafından verilebilir.

2. Ancak, bir beyannamenin tescilinin belirli bir kişi için özel yükümlülükler getirmesi

halinde, bu beyanın söz konusu kişi tarafından ya da bu kişi hesabına yapılması ve beyan

sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması gereklidir.

Bununla birlikte, yerleşik olma koşulu, transit ya da geçici ithalat beyanında bulunan veya

gümrük idarelerinin uygun bulması koşuluyla arızı olarak beyanda bulunan kişilere uygulanmaz.

Madde 63 - (Değişik: 18/6/2009-5911/14 md.)

Başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi

Üzerine beyannamede yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,
- b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,
- c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın teslim edilmesinden, sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.

Madde 64 - 1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla

beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi

tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz

etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim

beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş

olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul

edilmez.

2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya

Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Beyannamenin tescilinden sonra eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler

veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

Ancak;

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen eşyanın ilk madde olarak

beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri

bu eşyanın ilk madde şeklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır. 2. Bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsaması

halinde, her kaleme ilişkin

bilgiler ayrı bir beyan sayılır. Bir kalemin eksik veya fazlası diğer kalemin fazla veya eksigine

mahsup edilemez.

Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonunun alt açılımında bulunan ve

aynı kanuni veya tercihli vergi oranına tabi olan eşya bir kalem sayılır.

Madde 68 - 1. Gümrük idareleri, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi şartlarına

uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde, eşyanın ayniyetini tespite yönelik önlemleri

alırlar.

2. Eşyaya veya taşılara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve

benzeri araçlar, beklenmeyen hal veya mücbir sebep nedeniyle, eşyanın veya taşılaların

korunmasını sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük

idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir.

Madde 69 - 1. Eşyanın ilgili rejime tabi tutulma şartlarının yerine getirilmesi ve eşyanın

yasaklısı veya kısıtlayıcı önlemlere tabi olmaması kaydıyla, gümrük idareleri, tescilden sonra

beyannamedeki bilgileri kontrol ederek veya belli hallerde kontrol etmeksızın, eşyayı teslim

ederler. Ancak, beyannamenin incelenmesinin makul bir süre içinde tamamlanamadığı ve bu

inceleme sırasında eşyanın hazır bulundurulmasına gerek olmadığı hallerde de eşya teslim

edilir.

Yasaklama veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle teslimine imkan bulunmayan eşyanın tabi olacağı işlemlere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Aynı beyanname kapsamı eşyanın tümünün aynı anda teslimi esastır.

Bu fíkranın uygulamasında, bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsaması

halinde, her kaleme ilişkin bilgiler ayrı bir beyanname konusu eşya gibi değerlendirilir.

3. Beyannamenin tescilinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, gümrük vergileri ödenmedikçe veya teminata bağlanmadıkça beyanname kapsamı eşya teslim edilemez. Ancak, bu hüküm kısmi muafiyete tabi geçici ithalat rejimine uygulanamaz.⁵⁰

4. Beyan edilen gümrük rejimi hükümlerine göre teminat istenmesi halinde, söz konusu teminat alınmadan eşya teslim edilemez.

Madde 70 - 1. Beyan sahibinden kaynaklanan sebeplerle 46 ncı maddede belirtilen

süreler içerisinde, tescil edilmiş beyanname kapsamı eşyanın;

a) Muayenesine başlanamaması veya devam edilememesi,

b) Beyan edildiği gümrük rejimine tabi tutulması için verilmesi gereken belgelerin

verilmemiş olması,

c) Ödenmesi veya teminat altına alınması gereken ithalat veya ihracat vergilerinin

ödenmemesi veya teminatın verilmemesi, Hallerinde, eşya muayene edilir.

Muayene sonucunda gümrük idarelerince alınacak

para cezasını veya diğer takipleri gerektiren veya gerektirmeyen durumlar bir tutanağa

bağlanır ve daha sonra eşya 177 ile 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük antrepolarında bulunan eşya için, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya

kullanım tayin edilmesine ilişkin beyanneme verilmesi halinde, gümrük işlemlerinin

beyannamenin tescil tarihinden itibaren otuz gün içinde bitirilmesi gerekir.

Bu süre içinde

işlemleri bitirilemeyen eşya ile ilgili olarak 1 inci fíkra hükümleri uygulanır

b) Kısamen hasara uğrayan eşyanın ayrılması mümkün ise hasara uğramış kısmı için (a)

bendi hükümlerine göre işlem yapılır. Eşyanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılımasının mümkün

olmadığı hallerde beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi,

bu eşyanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra

beyannameler

iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

Madde 65 - 1. Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

a) Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve beyannamenin

icerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacıyla beyan sahibinden diğer belgeleri de

vermesini isteyebilir,

b) Eşyayı muayene edebilir ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.

2. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.

3. Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış

eşyanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.⁴⁷

4. Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları

kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasıından ya da muafiyet

hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

Madde 66 - 1. Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin

verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Bu yerler dışında da eşya muayenesi yapılmasına

ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurye çantalarının gümrük işlemleri, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları ile

Gümrük Müsteşarlığı tarafından müstereken belirlenir.

2. Eşyanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene

ve numune alma işlemleri için gerekli tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve

gönderilmesine ilişkin giderleri beyan sahibi tarafından karşılanır.⁴⁸

3. Beyan sahibi eşyanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir.

Gümrük idareleri, uygun gördükleri takdirde muayene ve numume alma işlemini kolaylaştırmak

için gerekli yardımı sağlamak üzere, beyan sahibinin söz konusu muayenede veya numune

alımında hazır bulunmasını veya temsil edilmesini zorunlu tutabilirler.

4. Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması şartıyla, gümrük idareleri, numuneler karşılığında herhangi bir tazminat ödemekle yükümlü değildir. Gümrük

idareleri tarafından gümrük laboratuvarlarında yapılacak veya hariçte yaptırılacak tahlil veya

inceleme masrafı beyan sahibi tarafından karşılanır.⁴⁹

5. Tahlilden arta kalan numuneler, tahlil sonuçlarının ilgilisine bildirilmesinden sonra

bir ay içinde alınmadığı takdirde gümrüğe terk edilmiş sayılır.

6. (Değişik: 18/6/2009-5911/67 md.) Laboratuvar tahlillerine ve ilgili kuruluşların

görüşü alınmak suretiyle gümrük laboratuvarları ücret tarifesinin saptanmasına ilişkin usul ve

esaslar yönetmelikle belirlenir.

Madde 67 - 1. Bir beyanname kapsamı eşyanın tek kalemden oluşması ve kısmen muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları söz konusu beyanname kapsamı eşyanın tümüne uygulanır.

Bununla birlikte, beyan sahibi, kısmi muayene sonuçlarının beyan edilen eşyanın kalan

kısımları için geçerli olmadığı düşüncesinde ise eşyanın tamamının muayenesini talep edebilir.

II. Basitleştirilmiş Usul

Madde 71 - 1. Gümrük idareleri, usul ve formalitelerin mümkün olduğunda basitleştirilmesi için ve gümrük işlemlerinin yürürlükteki hükümlere uygun olarak yürütülmesini

sağlayacak şekilde yönetmelikle belirlenen şartlar altında;

a) 60inci maddede sözü edilen beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazlarının

eklenmemesine veya kaydedilmesi gereken bazı bilgilerin beyannameye yazılmamasına,

- b) Sözü edilen beyanname yerine, eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulması talebi
ile birlikte ticari veya idari bir belgenin verilmesine,
c) Eşyanın ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılmasına,
izin verebilirler.
(c) bendinin uygulanmasında beyan sahibi eşyayı gümrüğe sunma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.
Basitleştirilmiş usulle beyan, ticari veya idari belge yahut kayıt, eşyanın teşhisi için
gerekli bilgileri kapsamak zorundadır. Kayıt yoluyla işlem yapılan hallerde
kayıt tarihinin
yazılması şarttır.
2. Beyan sahibi genel, dönemsel veya özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur. Tamamlayıcı beyanın aranmayacağı haller yönetmelikle belirlenir.
3. Tamamlayıcı beyanlar ile 1inci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde sözü edilen beyanlar, ayrılmaz bir bütündür ve basitleştirilmiş işleme ilişkin beyannamelerin tescil tarihinden itibaren hüküm ifade ederler. 1inci fıkranın (c) bendinde belirtilen hallerde kayıt işlemi, 60inci maddede sözü edilen bebeyannamenin tescili ile aynı hukuki sonucu doğurur.
- B. Diğer Beyanlar**
- Madde 72 - (Değişik: 18/6/2009-5911/15 md.)
59uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ila 71inci madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.
- C. Eşyanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü**
- Madde 73 - 1. Gümrük idareleri, eşyanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin doğruluğunu saptamak amacıyla, eşyanın ithal veya ihraç işlemlerini veya sonraki ticari işlemelere ilişkin ticari belge ve verileri kontrol edebelirler. Bu kontroller beyan sahibine, söz konusu işlemler ile doğrudan ya da dolaylı olarak ticari yönden ilgili diğer kişilere veya belge ve verileri ticari amaçla elinde bulunduran diğer kişilere ait yerlerde yapılabilir.
Mممكün olduğu takdirde eşya muayene de edilebilir.
2. Gümrük idareleri, kendi yetkileri doğrultusunda veya beyan sahibinin talebi üzerine, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, beyannamenin düzeltmesini eşyanın tesliminden sonra da yapabilirler.
3. Beyannamenin incelenmesi veya eşyanın tesliminden sonraki kontrolü sonucunda, ilgili gümrük rejimine ilişkin hükümlerin yanlış veya eksik bilgilere dayanarak uygulandığının saptanması halinde, gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan ceza hükümleri saklı kalmak üzere, beyanı yeni bulgulara göre düzeltmek için gerekli işlemleri yaparlar.

İKİNCİ AYIRIM

Serbest Dolaşma Giriş Rejimi

Madde 74 - Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşma girişi;

ticaret

politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin

tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür.

(Ek fıkra: 18/6/2009-5911/16 md.) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine

getirilmeden

serbest dolaşma girişine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.⁵²

Madde 75 - 1. Beyan sahibi, tarımsal mali yükler dışında kalan ithalat vergilerinin

oranlarının serbest dolaşma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasıından önce indirilmesi halinde, lehine olan oranın uygulanmasını isteyebilir.

2. Beyan sahibinden kaynaklanan nedenlerle gümrük işlemlerinin tamamlanamaması

halinde, 1inci fıkra hükmü uygulanmaz.

Madde 76 - Bir taşıma belgesi içeriği eşyanın değişik tarife pozisyonlarına girdiği

hallerde; her bir eşya için kendi tarife pozisyonuna göre işlem yapılmasının ek bir iş yükü ve masrafa sebep olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri, eşyanın tamamına en yüksek ithalat vergi oranına tabi eşyanın tarife pozisyonuna göre vergi uygulayabilirler.⁵³

Madde 77 - 1.Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşma girmiş eşyanın gümrük gözetimi, nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya

kullanım faaliyetiyle sona erer. Ayrıca, indirimli veya sıfır vergi uygulamasına ilişkin koşulların sona erdiği, eşyanın ihrac veya imha edildiği, eşyanın indirimli veya sıfır vergi uygulaması için belirlenmiş amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödendiği hallerde de gümrük gözetimi sona erer.⁵⁴

2. Nihai kullanım nedeniyle serbest dolaşma giren eşyaya, duruma göre 81inci

maddenin 2nci fıkrası veya 83 üncü madde hükümleri uygulanır.

Madde 78 - Serbest dolaşında bulunan eşya, aşağıda belirtilen hallerde bu statüsünü kaybeder:

a) Serbest dolaşma giriş beyannamesinin iptal edilmesi,

b) Geri ödeme sisteminin uygalandığı dahilde işleme rejimi çerçevesinde işledikten

sonra ihrac edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,

c) 213 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın kusurlu veya satış sözleşmesi hükümlerine

uygun olmaması nedeniyle, gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,

d) 214 üncü madde hükmü uyarınca, eşyanın ihracına, geri gönderilmesine veya gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanımına tabi tutulması nedeniyle gümrük

vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması.

BİRİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Madde 167 - Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muافتir:

1. Cumhurbaşkanının zat ve ikametgahı için gelen eşya,

2. Mütekabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,

3. (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayii

Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel

Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin

faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri

her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, eliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında

kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağılar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi,9293

4. (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Değeri 150 EURO'yu geçmeyen eşya,

5. (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşma

sokulacak şahsi eşyadan;

a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait, alındığı

tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü

kullanılmış ev eşyası,

c) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait ceyiz eşyası,

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili

malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği

kullanılmış ev eşyası,

g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye'de satın aldığı veya

kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,

h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Gerçek kişilerce serbest dolaşma

sokulacak

diğer eşyadan;

a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,

b) Şeref nişanları veya ödülleri,

c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Cumhurbaşkanıca belirlenecek kişi, kurum

ve

kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda

kullanılmak üzere ithal

edilen eşyadan;94

a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,

b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal

maddeler,

d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya

desteklenen

arştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;a) İşyeri nakli

suretiyle ithal edilen sermaye malları ve diğer malzemeler,

b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden

elde ettikleri ürünler,

c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde

kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve

diğer ürünler,

d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,

i - Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,

ii - Basılı reklamcılık dökümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,

iii - Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,
9. Ulaştırma ve taşımacılıkta kullanılan eşya;
a) Taşıma sırasında eşyanın istifî ve korunması için yardımcı maddeler,
b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek
maddeleri ile ilaçları,
c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni
yağları,
d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
e) (Ek: 28/3/2013-6455/3 md.) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak
üzere, yolcu ve yük taşımamacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu
faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,
10. Bilgi materyali ithalatı;
a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan
örgütlere gönderilen eşya,
b) Turistik reklamcılık malzemeleri,
c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,
11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;
a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi
amacına yönelik eşya,
b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazimatı,
12. Diğer eşya;
a) Malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşya, 95
b) (Değişik: 18/6/2009-5911/37 md.) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın
hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal
ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere
gönderilen eşya,
c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere
getirilen eczacılık ürünleri,
(Değişik ikinci fıkra: 18/6/2009-5911/37 md.) Birinci fıkranın (3) ila (12)
numaralı bentlerinde yer alan eşayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins,
nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları
sıfıra kadar indirmeye veya
iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya
itibarıyla birlikte veya ayrı
ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak
gümruk
vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek
şartıyla tek ve
maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidi

DOKUZUNCU KISIM
Gümruk Yükümlülüğü
BİRİNCİ BÖLÜM

Gümruk Yükümlülüğünün Doğması

Madde 181 - (Değişik: 18/6/2009-5911/42 md.)

1. İthalatta gümruk yükümlülüğü;

- a) İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşma girişi,
- b) İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet
suretiyle geçici ithali,

için verilecek gümruk beyannamesinin tescil tarihinde başlar.

2. İthalatta gümruk yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil
durumunda, hesabına gümruk beyanında bulunulan kişi de yükümlüdür. Dolaylı
temsilde,

temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutat olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. 188 inci, 190 inci ve 194 üncü maddeler uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü için de bu hükmü uygulanır.

3. Birinci fíkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep olduğu takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlış olduğunu bilen veya bilmesi gereken kişiler de gümrük vergilerinden sorumludur.

Madde 182 -1.İthalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı şekilde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi ya da bir serbest bölgede bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın bu Kanuna aykırı olarak Gümrük Bölgesinin başka bir yerine gitmesi hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğar,

2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine bu Kanuna aykırı olarak girişi tarihinde başlar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

- a) Eşyanın kanuna aykırı olarak girişini gerçekleştiren kişiler,
- b) Eşyanın kanuna aykırı girişine iştirak eden ve girişin kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,c) Sözkonusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada eşyanın kanuna aykırı olarak girdiğini bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

Madde 183 - 1.Gümrük gözetimi altındaki ithalat vergilerine tabi eşyanın, kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığı tarihte başlar.¹⁰⁷

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

- a) Eşyayı gümrük gözetiminden çıkaran kişiler,
- b) Bu çıkışma işine iştirak eden ve eşyanın gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

c) Sözkonusu eşyayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu eşyayı elde ettiği veya aldığı sırada gümrük gözetiminden çıkarıldığını bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişiler,

- d) Eşyanın geçici depolanmasında veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin kullanılmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişiler,

Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

Madde 184 - 1.(Değişik: 18/6/2009-5911/43 md.) 1. 183 üncü maddede belirtilen haller dışında;

- a) İthalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmuş olduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,
- b) Eşyanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımını nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin koşullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolamanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlış uygulanması sonucunu yarattığının tespit edilmesi,

durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü;

a) 1inci fíkranın (a) bendinde belirtilen hükmün yerine getirilememesinin bir gümrük yükümlülüğü doğurması halinde, bu tarihte,

b) Eşyanın sözkonusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımını nedeniyle indirimli ya da sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ilişkin bir koşula uyulmadığının sonradan tespiti halinde, ilgili rejime tabi tutulduğu tarihte,¹⁰⁸ başlar.

3. Yükümlü, ithalat vergilerine tabi eşyanın geçici depolanmasından veya tabi tutulduğu gümrük rejiminin uygulanmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi gereken kişi ya da söz konusu rejime tabi tutulması için konulmuş koşullara uyması gereken kişidir.

Madde 185 - 1. Serbest bölgelerde bulunan ithalat vergilerine tabi eşyanın, bu Kanuna aykırı olarak tüketilmesi veya kullanılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar. Eşyanın kaybolması ve bu kaybın kanıtlanamaması halinde, eşya serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış sayılır.

2. Gümrük yükümlülüğü, serbest bölgede bulunan eşyanın bu Kanuna aykırı olarak tüketildiği veya ilk kez kullanıldığı tarihte başlar.

3. Yükümlü, eşyayı tüketen veya kullanan; buna iştirak eden ve tüketimin veya kullanımının bu Kanuna aykırı olduğunu bilen veya normal olarak bilmesi gereken kişilerdir.

Gümrük idarelerinin kaybolan eşyayı serbest bölgede tüketilmiş veya kullanılmış saydığı ve bu fíkranın uygulanmasına imkan bulunmadığı hallerde, eşyanın gümrük idarelerince bilinen en son kullanıcısı, gümrük vergilerini ödemekle yükümlü kişidir.

Madde 186 - 1. 182 nci madde ile 184 üncü maddenin 1inci fíkrasının (a) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlünün;

a) 37 ila 40 inci madde hükümlerinden,

b) Bir serbest bölgeden Türkiye'ye eşya sokulmasından,

c) Eşyanın geçici depolanmasından,

d) Eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejiminin kullanılmasından,

Doğan yükümlülüklerini yerine getirememesinin eşyanın tahrip olmasının veya tekrar yerine konulamaması şeklinde kaybının, eşyanın özelliklerine bağlı bir nedenden veya beklenmeyen hal veya mücbir sebepten ya da gümrük idarelerinin izninden kaynaklandığını kanıtlaması halinde, ithalat nedeniyle gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz. Eşyanın tekrar yerine konulamaz şekilde kaybı, bunun kullanılamaz hale gelmiş olmasını ifade eder. (...)¹⁰⁹

(...)¹⁰⁹

a) (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

b) (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

(...)¹⁰⁹

2. Nihai kullanımını nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaþma giren eşyanın, gümrük idarelerinin izni ile ihraç veya yeniden ihraç edilmesi halinde de ithalat nedeni ile bir gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılmaz.

Madde 187¹¹⁰ - 1. nihai kullanım nedeni ile indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak ithal edilen eşya için 186 nci maddenin 1inci fíkrası uyarınca, bir gümrük yükümlülüğünün doğmadığının kabulu halinde, söz konusu fíkrada belirtilen tahribattan kaynaklanan atık ve artıklar serbest dolaþında olmayan eşya sayılır.

2. nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dolaşma giren eşya için 183 ve 184 üncü madde uyarınca, gümrük vergileri tahakkuk ettiğinde, serbest dolaşma giriş sırasında ödenen gümrük vergileri tutarı, tahakkuk eden gümrük vergileri tutarından indirilir. Bu hüküm, gerektiğinde bu tür eşyanın tahribi sonucu kalan atık ve artıklar için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda da uygulanır. Madde 188 - 1. İhracat vergilerine tabi eşyanın bir gümrük beyannamesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, sözkonusu gümrük beyannamesinin tescili tarihinde başlar.

3. (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

Madde 189 - 1. İhracat vergilerine tabi eşyanın gümrük beyanında bulunulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkartılması halinde gümrük yükümlülüğü doğar.

2. Gümrük yükümlülüğü, sözkonusu eşyanın fiilen Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihte başlar.

3. Sözkonusu eşayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran, bu fiile iştirak eden, beyanda bulunulması gereğini bildiği veya bilmesi gereği halde bulunmayan kişiler, gümrük vergilerinden sorumludur.

Madde 190 - 1. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihracat vergilerinden tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak çıkışına ilişkin hükümlere uyulmaması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. a) İhracat vergilerinin tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilmesine izin verilen eşyanın gümrük yükümlülüğü, izin verilen yerden başka bir varış yerine ulaştığı tarihte başlar.

b) Gümrük idarelerinin (a) bENDİNDE belirtilen tarihi tespit edememesi halinde, eşyanın sözkonusu muafiyete hak kazanmasına ilişkin hükümlere uyulduğunu kanıtlayan bir belgenin ibrazı için rejim hak sahibine süre verilir. Sözkonusu belgenin ibraz edilememesi halinde, verilen sürenin bittiği tarihte gümrük yükümlülüğü başlar.¹¹¹

3. (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

Madde 191 - İthali ve ihracı yasaklama veya kısıtlamaya tabi eşya için de 181 ile 185 ve 188 ile 190 İNCİ maddelerde belirtilen gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, sahte paralar ile tıbbi ve bilimsel amaçlı kullanımları nedeniyle yetkili idareler tarafından (...)¹¹² denetlenen ekonomik dolaşma girmeyen narkotik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin Türkiye Gümrük Bölgesine kanuna aykırı olarak girmesi halinde, kaçakçılık ve diğer ceza koyan kanun hükümlerine göre işlem yapılacağından, gümrük yükümlülüğü doğmaz. Bununla birlikte, cezai hükümler koyan kanunlar gereğince, gümrük vergilerinin ceza tespitine esas olması veya cezai kovuşturmaların gümrük yükümlülüğünün varlığına bağlı olması hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğmuş sayılır.

Madde 191/A - (Ek : 18/6/2009-5911/44 md.)

16 nci, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak eşyanın mahiyeti veya nihai kullanımını nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti;

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

şartıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190inci maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.

Madde 192 - Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün sorumlu olduğu hallerde, bunlar söz konusu vergilerin ödenmesinden müstereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Madde 193113 - 1. Bu Kanunla konulmuş aksine hükümler ve 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir eşyaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir.

2. Gümrük yükümlülüğünün başıldığı tarihi kesin olarak tespit etmenin mümkün olmadığı hallerde, ilgili eşyaya ilişkin vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarının uygulanması için dikkate alınacak tarih, gümrük idarelerinin bu eşya için bir gümrük yükümlülüğü başladığı sonucuna vardıkları tarihtir.

Ancak, gümrük idarelerinin elde ettikleri bilgilerin gümrük yükümlülüğünün daha önceki bir tarihte başlığını tespit etmelerine imkan vermesi halinde, eşyanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı, elde edilen bilgilere göre söz konusu yükümlülüğün başlığının anlaşıldığı en eski tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak tespit edilir.

3. (Değişik: 18/6/2009-5911/45 md.) Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülüğünün başıldığı tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zamı oranda faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir.

Madde 194 -1. Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma hükümlerine göre dahilde işleme rejimi altında elde edilen Türk menşeli eşyanın anlaşmalara taraf ülkelere ithalinde, tercihli tarife uygulamasından yararlanması, bunların bünyelerine giren serbest dolaşımda olmayan eşyanın ithalat vergilerinin ödenmesi ve buna ilişkin belgelerin onaylanması koşuluna bağlı olması halinde, ithalata ilişkin bir gümrük yükümlülüğü doğar. (Ek cümle:

18/6/2009-5911/46 md.) Ancak, geri ödeme sisteminde yararlanan eşya için bu fıkra

uyarınca gümrük yükümlüğü doğmaz ve bu durumda ödenmiş ithalat vergileri geri verilmmez.

2. Bu halde gümrük yükümlülüğü, söz konusu eşyanın ihracına ilişkin gümrük beyannamesinin gümrük idaresi tarafından tescil edildiği tarihte başlar.

3. (Değişik: 18/6/2009-5911/46 md.) Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest

dolaşında bulunmayan eşyaya ilişkin ithalat vergileri, ihracata ilişkin beyannamenin tescili

tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır.

Ancak, izin kapsamında

önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi önceden ihracata ilişkin

gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına göre

hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir.

4. (Değişik: 18/6/2009-5911/46 md.) Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu

eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktıığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten

sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı Amme Alacaklarının

Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme

zammi uygulanır.

5. (Ek: 18/6/2009-5911/46 md.) Dâhilde işleme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ilişkin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında başka bir

ihracat beyannamesine eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup işlemi yapılmasına

ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Mahsup işlemi sonrasında

birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat

vergilerinin tamamının ödenmiş olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin beşinci

fıkrası hükümleri uygulanmaz.¹¹⁴

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği ve Ödenmesi

Madde 195 - 1. Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen

gümrük vergileri, Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine veya bilgisayara kaydedilir.

Bilgisayara kayıt halinde, bilgisayar çıktıları Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri

yerine geçer.

Ancak;

a) Geçici bir anti-damping vergisi veya fark giderici vergi uygulandığı,

b) Kanunen alınması gereken vergi tutarının, bir bağlayıcı tarife ve menşe bilgisine

istinaden belirlenen tutarlardan yüksek olduğu,

c) Vergi tutarının Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen seviyenin altında kaldığı,¹¹⁵

Hallerde, hesaplanan vergiler Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilmekle birlikte, bunların özel durumu defterde belirtilir.

2. Gümrük Vergilerinin tahakkukunu İzleme Defterinin şekli ile bu defterin tutulmasına

ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Madde 196 - Gerekli teminatın sağlanması şartıyla, belirli aralıklarla ve aynı kişiye

teslim edilen aynı cins eşyanın gümrük vergileri otuz günü geçmeyecek şekilde

belirlenecek

bir süre içinde tahakkuk ettirilerek Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu İzleme Defterine kaydedilebilir.

Madde 197 -1. Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra (...)116 yükümlüye tebliğ edilir.

2. Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1inci fíkrada belirtlen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebliğat

gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılır. Şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zaman aşımını durdurur.

3. Yükümlü tarafından gümrük beyannamesinde gösterilen vergi tutarı ile gümrük idaresince hesaplanan vergi tutarının eşit olması halinde, gümrük idarelerinin eşyayı teslim etmesi, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliği yerine geçer.

4. Gümrük vergileri alacakları, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, bu alacaklar Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilir.¹¹⁷

5. (Ek: 18/6/2009-5911/47 md.) Bu madde hükümlerine göre tebliğ edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtlen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine başvurulmaması hallerinde bu sürelerin bittiği tarihte kesinleşir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebliğ edildiği tarihte tahsil edilebilir hale gelir.

Madde 198 - (Değişik: 18/6/2009-5911/48 md.)

1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması şartıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı eşyanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun

48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebliğ edilen gümrük vergilerine karşı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı mercii kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren yeniden başlar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksiz ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; eşyanın tercihli tarifesinin karşı Ülke idareleri ile idari işbirliği çerçevesinde oluşturulduğu durumlarda, dolaşım belgesinin karşı Ülke idaresince yanlışlıkla onaylandığı tespit edildiğinde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdiği yükümlülüklerin yerine

getirilmesinde tüm özeni gösterdiğini ispat edebildiği takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin eşyanın tercihli tarife için tayin edilen şartları yerine getirmedigini bildiği veya bilmesi gerektiği durumlar hariç olmak üzere, doğru olmadığı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlış verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından doğru olarak uygulandığına dair şüphe bulunduğu yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmış olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.

Madde 199 - Basitleştirilmiş usule göretescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanne name kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

Madde 200 - 1.Gümrük vergileri Türk Lirası olarak ödenir. Bu ödeme 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre yapılır.

2. Gümrük vergileri, yetki verilen bankalar aracılığıyla da tahsil edilebilir. Madde 201 - Süresi içinde ödenmeyen kesinleşmiş gümrük vergileri hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

DÖRDUNCÜ BÖLÜM

Gümrük Yükümlülüğünün Sona Ermesi

Madde 208 - 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük yükümlülüğü;

- a) Vergilerin ödenmesi,
- b) Vergilerin kaldırılmasına karar verilmesi,
- c) Gümrük beyannamesinin iptal edilmesi,
- d) Eşyanın bir gümrük rejimi kapsamında tesliminden önce zapt ve müsadere edilmesi

veya imha edilmesi, 164 üncü madde uyarınca imha veya terk edilmesi, doğal özellikleri veya

beklenmeyen haller yahut mücbir sebep nedeniyle telef veya kaybı,
e) 182 nci madde uyarınca gümrük yükümlülüğü doğan eşyanın kanuna aykırı girişi

nedeniyle müsadere edilmesi,

hallerinde sona erer.

Madde 209 - 194 üncü maddenin 1inci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü,

bu işlemlerin iptal edilmesiyle ortadan kalkar.

ONBİRİNCİ KISIM

Cezalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Madde 231 - (Değişik: 28/3/2013-6455/10 md.)

1. İdari yaptırıma konu fiilin, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve

zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaydıyla, idari

yaptırım kararları Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde uygulanır.

2. Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para

cezalarına ilişkin gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir.

3. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Gümrük vergilerine ilişkin idari yaptırım kararları ve

bu kararlara yönelik itirazlar hakkında bu Kısım ve Onikinci Kısmı hükümleri uygulanır.

4. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilen eşyanın bulunamaması hâlinde kaim değer olarak eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. (Ek:24/10/2019-7190/10 md.) Gümrük idaresi tarafından yükümlüye yazı ile yanlış izahat verilmiş olması hâlinde bu Kısmı hükümlerine göre idari para cezası ve faiz uygulanmaz.

Madde 232 - (Değişik: 18/6/2009-5911/58 md.)137

1. Bu Kısmın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması

gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. (Ek: 28/3/2013-6455/7 md.) Konusu ve yükümlüsünün aynı olması, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık bulunması şartıyla; birden fazla işleme veya beyannameye ilişkin gümrük vergileri ve para cezalarına tek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenebilir.

3. Bu Kanun uyarınca idari yaptırımların gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.

Madde 233 - (Değişik: 18/6/2009-5911/59 md.)

1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbeşi nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sağlayacak muhbirlere Müsteşarlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

Madde 234 - (Değişik: 18/6/2009-5911/60 md.)138

1. Serbest dolaşma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine

tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) 15inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana

göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat

vergileri arasındaki fark %5'i aştiği takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kiyemeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kiyemeti, 23 ila 31inci

maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kiyeme göre noksan bulunduğu takdirde,

bu noksanlığa ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla %5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap

hatasından doğan noksan kiyimet beyanlarında, bu farklılara ait ithalat vergilerinden başka vergi

farkının yarısı tutarında para cezası alınır.

2. (Değişik:24/10/2019-7190/11 md.) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında

işleme rejimi ve tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin

olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;
birinci fıkarda belirtilen farklılıkların tespiti durumunda vergi farkının yarısı tutarında idari para cezası verilir.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde on nisbetinde uygulanır.¹³⁹

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkarda belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkarda belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktarдан az olamaz.

Madde 235 - (Değişik: 28/3/2013-6455/12 md.)

1. Serbest dolaşma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile

muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle

ithalının yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin

alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir.

b) (a) bindindeki eşyanın degersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari

para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına otuz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi

halinde kap başına altı yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

c) (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Eşyanın ithali, belli kuruluşların vereceği ve

gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu

belgeler yerine geçen bilgiye bağlımasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya

da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, varsa

eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) (c) bindindeki eşyanın degersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari

para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına sekiz bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi

halinde kap başına iki yüz Türk Lirası olarak hesaplanır ve eşya yurtdışı edilir.

e) (Ek:24/10/2019-7190/12 md.) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (c) bendinde

belirtilen eşyanın ithalının uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesi veya

ilgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının

bildirilmesi hâlinde, 241inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir.

2. İhracat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve

denetleme veya kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ihracının yasaklanmış olduğunun tespiti

halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Eşyanın ihracı, belli kuruluşların vereceği ve

gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu

belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya

da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğundan tespit edilmesi hâlinde,

gümrüklenmiş değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir.

c) (Ek:24/10/2019-7190/12 md.) Bakanlıkça belirlenecek süre içerisinde, (b) bendinde

belirtilen eşyanın ihracının uygun bulunduğuna ilişkin belge veya bilginin düzenlenmesiveyailgili kurum veya kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetimin olumlu sonuçlandığının

bildirilmesi hâlinde 241inci maddenin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilir.

3. Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyelik eşya kapsamı dışında olup

beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da

başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın gümrük vergileri iki

kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir. Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya

gümüşe terk edilmiş sayılır.

4. (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Cezai hükümler saklı kalmak üzere;

a) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda otuz gün

incende mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü

ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen

eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılaşmak koşuluyla imha suretiyle

tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

b) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda mahrecine

iade, ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden

üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılaşmak

koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.

c) Teslimden sonra kontrol sonucunda uygunsuzluğu tespit edilen ancak bulunamayan

eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

5. (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve varış

gümrük idaresine karayolu ile sevk edilmek üzere transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, yapılan kontrol veya muayene sonucunda, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinsteki olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (a) ve (b) bentlerine, transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden sevk edilmesinden sonra varış gümrük idaresine varışından önce ya da varış gümrük idaresinde yapılan kontrolü veya muayenesi sonucunda beyana göre eksiklik veya fazlalık tespit edilmesi hâlinde fiilin niteliğine göre bu fıkranın (c) veya (d) bentleri uyarınca işlem yapılır. Bu fıkranın (c) ve (d) bentleri kapsamında değerlendirilemeyecek eksiklik ve fazlalık durumları ile bu durumların tespitine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalının lisansa, şartta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

c) Beyana göre eksik olduğunun tespit edilmesi hâlinde, eksik çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

d) Beyana göre fazla olduğunun tespit edilmesi hâlinde, fazla çıkan eşyanın gümrük vergileri kadar idari para cezası verilir ve fazla çıkan eşya 177 ila 180inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

6. (Ek: 24/10/2019-7190/12 md.) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilmesi durumunda bu fıkralara göre hesaplanan cezalar yüzde on oranında uygulanır. Madde 236 - 1. (Değişik: 28/3/2013-6455/13 md.) Teminat alınmış olsa bile, gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan gümrük antrepoları veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması veya buralardaki eşyanın değiştirilmesi ya da yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksancı olduğunun anlaşılması hallerinde, bu eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

2. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre fazla eşya çıkışısı halinde, bu eşyanın 177 ila 180inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulmasının yanı sıra, fazla çıkan eşyaya ait ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar para cezası alınır.

3. (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

4. (Ek: 28/3/2013-6455/13 md.) Gümrüksüz satış mağazalarından hak sahibi

olmayanlara satış yapılması halinde satışa konu eşyaya, hak sahibi olmakla birlikte limit üstü satış yapılması halinde de limit üstü eşyaya ait ithalat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası verilir.

5. (Ek: 28/3/2013-6455/13 md.) (Değişik:24/10/2019-7190/13 md.) Eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına ilişkin beyanının kontrolü veya muayenesi neticesinde antrepo beyannamesinde beyan edilen belirgin bir şekilde farklı cinsteki eşya olduğunun tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın tespiti hâlinde; a) Farklı çıkan eşyanın gümrük vergileri toplamının beyan edilen eşyanın gümrük vergileri toplamından fazla olması durumunda farklı çıkan eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

b) Farklı çıkan eşyanın beyan edilen eşyadan farklı şekilde, ithalının lisansa, şartta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olması durumunda farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.
Madde 237140141 - 1. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre (...)140 verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların mahrecinden yüklenmemiş veya yanlışlıkla başka yere çıkartılmış veya kaza ve avarya sonucunda yok olmuş veya çalınmış bulunduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde bu noksan kaplara ait eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dahil olduğu fasılın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanacak gümrük vergileri kadar para cezası alınır.¹⁴²

2. 1inci fıkraya göre ceza belirlenmesi mümkün olamıyorsa, noksan her kap için 241inci maddenin 1inci fıkrasında belirlenen miktarda para cezası alınır.
3. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre (...)140 verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre fazla çıkan kapların yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir, 177 ila 180inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur ve eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.¹⁴²

4. (Değişik: 18/6/2009-5911/61 md.) Dökme gelen eşyada yüzde üçü aşmayacak şekilde eşya cinsi itibarıyla Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Doğalgaz ürünlerinde boru hatları ile taşınarak ithal edilenler hariç bu oran %6'yi aşmayacak şekilde uygulanır.¹⁴³¹⁴⁴
5. (Ek: 18/6/2009-5911/61 md.) Eşya miktarının gümrük idaresince tespit edilmediği ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldığı durumlarda, tespit edilen miktar farklılıklarını özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektirir

bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.

6. (Değişik: 28/3/2013-6455/14 md.) Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yapan taşıt içerisinde özet beyan verilmeksızın eşya getirildiğinin gümrük idaresince belirlendiği veya eşyanın boşaltılmasına izin verilmesinden sonra gümrük idaresine bildirildiği ve bu eşyanın verilmiş olan özet beyanlardan biri ile ilişkili olmadığına anlaşıldığı hallerde, söz konusu eşya için özet beyan vermekle yükümlü olan kişinin tespit edilmesi halinde bu kişi, tespit edilememesi halinde ise eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişi tarafından, eşyanın yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

Ayrıca eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası verilir.

7. (Ek: 28/3/2013-6455/14 md.) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen para cezaları özet beyanı veren kişiden, altıncı fıkradada belirtilen para cezası ise özet beyanı vermekle yükümlü olduğu tespit edilen kişiden, bu kişinin tespit edilememesi halinde eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren kişiden alınır.

Madde 238 - (Değişik: 18/6/2009-5911/62 md.)

1. (Değişik: 24/10/2019-7190/14 md.) 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç;

- a) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı,
- b) Tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanımına mahsus taşıtlara ilişkin rejim ihlallerinde, gümrük vergileri tutarının dörtte biri,
- c) Dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümler ihlal edilmekle birlikte, rejim kapsamı ithal eşyasının işleme faaliyetindeki hâli veya işlem görmüş ürün hâli de dahil olmak üzere, gümrük gözetiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılmamış olduğunun tespiti hâlinde, ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespitin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammi oranında faizin toplamı kadar,
- d) (b) bendinde belirtilen taşıtlar hariç olmak üzere, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanımına tabi tutulmaması durumunda gümrük vergileri ile rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespitin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammi oranında faizin toplamı kadar, idari para cezası verilir.

2. (Ek:24/10/2019-7190/14 md.) 145 Birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde belirtilen eşyanın, yapılacak tebligat tarihinden itibaren altmış gün içinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması hâlinde, ayrıca gümrük vergileri tutarında idari para cezası verilir.

3. Birinci fıkrağa göre verilen cezalar 241inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktdan az olamaz.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241inci maddenin birinci fıkra hükmü uygulanır.

ÜÇUNCÜ BÖLÜM

Usulsüzlüklerle İlişkin Cezalar

Madde 239 - 1. İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı 33 üncü madde hükümleri gereğince belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkaranlar ile buna teşebbüs edenlerden, sözkonusu eşyanın ithalata konu olması halinde, CIF değerinin, ihracata konu olması halinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası alınır.¹⁴⁶

2. (Ek: 28/3/2013-6455/16 md.) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksızın Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı idari para cezası verilir.

Madde 240 - (Mülga: 18/6/2009-5911/68 md.)

Madde 241 - 1. (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmüş olması kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır.¹⁴⁷

2. 1inci fıkradada belirtilen miktar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi

Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır, bu hesaplamada

1.000.000 TL'sına kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

3. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1inci fıkradada belirtilen miktarın iki katı olarak uygulanır:

a) 6 ve 7 nci maddelere göre, gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak oluşturan

belge ve bilgilerin, ilgili kişiler tarafından yanlış olarak verilmesi,

b) Vergi kaybı doğurmamasına karşın, 24 üncü maddeye göre birbirleriyle ilişkisi bulunan kişiler arasında bir satış işlemi olması ve bu ilişkinin beyan edilmemesi,

c) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye Gümrük Bölgesinden yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan

veya işleten veya acentası tarafından gümrük idaresine bilgi verilmemesi,¹⁴⁸

d) 35/A maddesine göre özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgenin süresi içinde verilmemesi,¹⁴⁹

e) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yirmidört saatte kadar aşması,

f) Gümrük antrepolarının 93 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen teknik donanımlarında noksanlık bulunması,

g) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan eşyanın, antrepolara konuldukları tarihte işleticiler tarafından kayıtlara geçirilmemesi,

h) (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

i) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılan eşyanın verilen süreyi aştıktan sonra geri getirilmesi,

j) (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde %10'dan fazla farklılık çıkması,

k) Serbest bölgelerde çalışan veya buralara giren ve çıkan kişilerin bu Kanunla konulmuş kurallara uymaması,

l) (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

m) (Ek: 18/6/2009-5911/63 md.) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dışına çıkarıldığından kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması.

4. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1inci fıkrada belirtilen miktarın dört katı olarak uygulanır.

a) Bir kişinin 5inci madde hükümlerine göre geçerli bir temsil yetkisi olmadığı halde başka bir kişi adına veya hesabına gümrük idarelerinde iş takip etmesi,

b) 34 üncü maddenin 2nci fıkrası hükümlerinin aksine, karayolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu alarak yoluna devam etmesi,

c) (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) 45inci maddenin birinci fıkrası hükümlerine aykırı olarak taşıtlardan eşya boşaltılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerinde kayıtlı numara ve işaretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,

d) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri kirksekiz saatte kadar aşması,

e) Genel antrepo ve serbest bölgelere getirilen parlayıcı, patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan ya da korunmaları özel düzenek ve yapılarla gerek gösteren eşyanın 94 ve 154 üncü madde hükümlerine aykırı olarak genel amaçlı eşya konulan

yerlerde depolanması,

f) Gümrük antrepolarında bulunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın 102
ncı maddede belirtilen elleçlemelere tabi tutulması.

g) (Ek: 18/6/2009-5911/63 md.) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı aşmayan sürede yenidenihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

h) (Ek: 18/6/2009-5911/63 md.) Dâhilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı aşmayan süre içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması,

i) (Ek: 18/6/2009-5911/63 md.) (Mülga:24/10/2019-7190/15 md.)

5. (Değişik: 18/6/2009-5911/63 md.) Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde birinci fıkarda belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saatte kadar aşması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı aşmayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

6. Usulsüzlük cezası aşağıdaki hallerde 1inci fıkarda belirtilen miktarın sekiz katı olarak uygulanır:

a) 34 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerinin aksine, Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin rota değiştirmesi, yolda durması, başka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanaşması ile yük bulunmadığı durumlarda, yük almadığının veya yükünün başka bir limana çıkarıldığınnen veya avarya olduğunun kanıtlanamaması, 150

b) Taşıt araçlarının 33 üncü ve 91inci maddede belirtilen önceden belirlenmiş yollar dışında seyretmesi,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan taşıt araçlarının 91inci maddeye göre verilen süreleri yetmişiki saatten daha fazla bir süre ile aşması.

d) (Ek: 18/6/2009-5911/63 md.) (Değişik:24/10/2019-7190/15 md.) 11inci madde hükmüne göre yazılı olarak talep edilen bilgi ve belgeler ile 13 üncü madde hükmü uyarınca beş yıl süreyle saklanması gereken belgelerin gümrük kontrolü sırasında ibraz edilmemesi.

e) (Ek:3/11/2022-7420/15 md.) Geçici ithalat rejimi kapsamında kişisel kullanıma mahsus yabancı plakalı taşıtları Türkiye Gümrük Bölgesine getiren hak sahipleri tarafından gümrük idaresine bilgi verilmeden taşitsız yurt dışına çıkışması.

7. (Ek: 15/2/2018-7099/13 md.) Bu Kanunun 218inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Bakanlıkça belirlenen azami bedellere uyulmaması halinde her bir işlem için beş bin Türk lirası usulsüzlük cezası uygulanır.